

UZASADNIENIE

W dniu 30 stycznia 2018 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego M. W. kwoty 7386,75 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazano, że strony w dniu 29 marca 2017 roku zawarły umowę sprzedaży, na mocy której pozwany zobowiązał się do sprzedaży powódce zboża w ilości 50 ton za cenę 670 zł netto za tonę. Strony ustaliły w umowie, że pozwany będzie dostarczał powódce zboże w okresie od września do października 2017 r., zgodnie z harmonogramem. W treści umowy strony zawarły zapis co do kary umownej wynoszącej 20% wartości nieodebranego lub niewydanego towaru, ustalonej przy przyjęciu cen wskazanych w umowie. Mimo upływu terminu dostawy wskazanego w umowie, powódka oczekiwała na spełnienie umowy przez pozwanego, który nie wykonał zobowiązania. Pismem z dnia 28 listopada 2017r. powódka wezwała pozwanego do wykonania umowy w terminie do dnia 11 grudnia 2017r. W dniu 13 grudnia 2017 r. powódka odstąpiła od zawartej umowy sprzedaży i naliczyła pozwanemu karę umowną na kwotę 7386,75 zł. W odpowiedzi pełnomocnik pozwanego wskazał, że żądanie jest niezasadne i bezprawne.

W dniu 12 lutego 2018 r. tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym

W sprzeciwie od ww. nakazu zapłaty pozwany wniosł o oddalenie pozwu w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, że umowa była zawarta na 6 miesięcy, kupujący nie wskazał osoby uprawnionej do odbioru towaru, a pozwany monitował powódkę o jego odbiór, a zachowanie powódki było nastawione na niewywiązanie się z umowy

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 marca 2017 roku strony zawarły umowę sprzedaży nr (...). Przedmiotem umowy była sprzedaż przez pozwanego na rzecz powódki 50 ton (+/- 5%) pszenicy konsumpcyjnej luzem ze zbiorów 2017 za cenę 670 złotych netto za tonę. Odbiór miał nastąpić w miejscowości K., transportem kupującego, do września/października 2017 r. w opcji i wg harmonogramu kupującego. Płatność miała nastąpić w terminie do 14 dni roboczych od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury i dowodów wydania towaru. Zgodnie z punktem 3 warunków dodatkowych umowy w przypadku niewykonania przez Sprzedającego zobowiązań wynikających z niniejszej umowy, w tym nie odebrania lub odmowy wydania całości lub części towaru w terminie określonym w niniejszej umowie, Sprzedający zapłaci Kupującemu karę umowną w wysokości 20 % wartości brutto towaru nie odebranego/nie wydanego, ustalonej z zastosowaniem ceny określonej w niniejszej umowie. W przypadku poniesienia szkody przewyższające karę umowną Kupujący zastrzega sobie prawo obciążenia Sprzedającego wartością poniesionej szkody oraz dokonania potrącenia należności ze wszelkimi zobowiązaniami wobec Sprzedającego. Zgodnie z punktem 4 umowy W razie opóźnienia w stosunku do terminu realizacji określonego w umowie o co najmniej 7 dni Kupujący może od Umowy odstąpić albo wyznaczyć dodatkowy termin wykonania umowy oraz zażądać kary umownej w wysokości 2 % wynagrodzenia umownego brutto za każdy dzień opóźnienia. Kupujący ma prawo dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowania przewyższającego karę umowną. W myśl punktu 5 Sprzedawca jest zobowiązany wydać Towar po uprzednim dodatkowym potwierdzeniu (Awizacja) przez Kupującego upoważnienia wydanego przez Kupującego dla osoby odbierającej Towar. Sprzedawca będzie wydawać Towar lub jego część wyłącznie na podstawie dyspozycji Kupującego. Strony dopuszczają formę elektroniczną przekazania dyspozycji - Awizacja może zostać również wysłana z numeru telefonu: +48 660 717 049 na podany przez Sprzedającego numer telefonu. Przed wydaniem Towaru Sprzedający jest zobowiązany do: wylegitymowania kierowcy i sprawdzenia zgodności imienia, nazwiska i numeru dowodu osobistego wynikających z informacjami zawartymi w Awizacji, oraz sprawdzenia zgodności podanych przez Kupującego w Awizacji numerów rejestracyjnych z numerami rejestracyjnymi pojazdów i przyczep rzeczywiście podstawionych do odbioru Towaru ujawnianymi łącznie: w oryginałach ich dowodów rejestracyjnych, na nalepkach legalizacyjnych oraz tablicach rejestracyjnych tych pojazdów i przyczep. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakichkolwiek danych z danymi zawartymi w Awizacji, Sprzedawca jest zobowiązany nie wydać Towaru i natychmiast

skontaktować się z Kupującym, a następnie postępować według przekazanych wskazówek. W przypadku wydania przez Sprzedającego Towaru bez dokonania którejkolwiek z czynności wymienionych w tym punkcie, bądź pomimo stwierdzenia jakiegokolwiek niezgodności danych, Sprzedawca będzie ponosił odpowiedzialność za szkodę z tego tytułu w pełnej wysokości, bez względu na przyczynę uchybienia, a Kupujący nie jest zobowiązany do zapłaty za Towar.

Zgodnie z punktem 6 w przypadku, gdy Sprzedający w okresie dostawy (wydania) określonym w umowie nie wyda całości lub części towaru, upływ tego czasu nie powoduje wygaśnięcia umowy.

Zgodnie z punktem 8 warunków dodatkowych w przypadku, gdy Kupujący jest w zwłoce z wykonywaniem umowy w stosunku do terminów wskazanych w umowie, wówczas Sprzedający jest zobowiązany wyznaczyć Kupującemu w formie pisemnej dodatkowy termin na realizację umowy w ilości co najmniej 14 dni od daty pisemnego poinformowania Kupującego i dopiero po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Sprzedający nie będzie zobowiązany do wydania Kupującemu towaru. Zwłoka Kupującego do dnia upływu dodatkowego wyznaczonego przez Sprzedającego terminu wykonania umowy, nie stanowi nienależytego wykonania umowy przez Kupującego.

Wreszcie zgodnie z punktem 19 umowa zostaje zawarta na okres 6 miesięcy.

Dowód:

- umowa k. 11

Pozwany zawarł z powódką też inną umowę sprzedaży, dotyczącą rzepaku i przy jej realizacji uznał, że miał problemy z uzyskaniem płatności, co było efektem że ta jego wierzytelność została zajęta przez prowadzącego przeciwko niemu egzekucję komornika. Dodatkowo również przy tej umowie była mu naliczona kara umowna. Pozwany miał tam problem z utrzymaniem z parametrów rzepaku, stąd w odniesieniu do ww. umowy sprzedaży pszenicy zwrócił się na piśmie do powódki o uiszczenie przedpłaty za pszenicę w wysokości 70-80 % jej wartości.

Dowód:

- zeznania M. W. k. 57,

- zeznania L. B. k. 58.

Pismem z dnia 28 listopada 2017 roku powódka wezwała pozwanego do wydania ww. 50 ton pszenicy zgodnie z określonym tym pismem harmonogramem – wezwano pozwanego do potwierdzenia harmonogramu odbioru w nieprzekraczalnym terminie do dnia 11 grudnia 2017 r., pod rygorem odstąpienia od umowy. Wskazano termin odbioru na 18 grudnia 2017 roku oraz że nastąpi to dwoma samochodami. Wezwanie to dotarło do pozwanego w dniu 5 grudnia 2017 r. i pozwany nie zareagował. W momencie otrzymania tego wezwania pozwany dysponował pszenicą, która była przedmiotem umowy.

Dowód:

- wezwanie do wydania k 12,

- potwierdzenie odbioru k 13 - 14

- zeznania M. W. k. 57

- zeznania L. B. k. 58

Następnie w dniu 13 grudnia 2017 roku powódka złożyła pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy wraz oświadczeniem o naliczeniu kar umownych. W treści pisma wskazano, że odstąpienie następuje wobec bezskutecznego upływu terminu do wykonania obowiązków wynikających z łączącej strony umowy. Jednocześnie naliczono pozwanemu karę umowną w wysokości 20% wartości brutto towaru niewydanego, tj. w kwocie 7386,75 zł.

Kwota ta została wyliczona w ten sposób, że wartość towaru niewydanego określono na 36933,75 zł – jako iloczyn 52,5 tony i kwoty 703,50 zł brutto, a następnie 20% tej kwoty określono na 7386,75 zł. Jednocześnie wezwano do uiszczenia tej kwoty na podany w piśmie rachunek bankowy do 20 grudnia 2017 roku, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pismo to pozwany otrzymał w dniu 18 grudnia 2017 roku.

Dowód:

- oświadczenie k. 15,

- potwierdzenie odbioru k. 16 – 17

W odpowiedzi jego pełnomocnik pismem z dnia 15 grudnia 2017 roku poinformował, że wezwanie do wydania towaru jest niezasadne i bezprawne oraz że nie mogło być przez pozwanego zrealizowane. Wskazał, że pozwany nie był wzywany co wydania towaru, podczas gdy powódka miała uprawnienie i obowiązek wskazania harmonogramu realizacji odbioru zboża i wskazania terminu odbioru. Podniósł że mimo kilkukrotnych zapytań kierowanych w okresie żniw nie otrzymał odpowiedzi na nie, natomiast wezwanie z 28 listopada 2017 roku było po upływie związania stron umową sprzedaży. Wskazał, że odbiór miał nastąpić w okresie wrzesień/października 2017 r., a okres 6 miesięcy na jaki umowa została zawarta upływał 29 września 2017 roku. Wskazał, że nawet jeżeli wolą stron było jej przedłużeniu do końca terminu odbioru towaru, to umowa wygasła najpóźniej z ostatnim dniem października 2017 roku. Zarzucił też uniemożliwienie pozwanemu uzyskania ceny zaoferowanej w zawartej umowie, żądanie wydania towaru 48 dni od dnia wygaśnięcia umowy jest z nią niegodne, pozwany poniósł koszty związane z przechowywaniem towaru ponad zaplanowany okres oraz w związku z konicznością jego sprzedaży po cenie niższej niż wynikająca z umowy z dnia 29 marca 2017 r.

W reakcji na to pismo pełnomocnik powódki pismem z dnia 21 grudnia 2017 roku odwołał się do punktu 6 i 8 warunków dodatkowych umowy.

Dowód:

- pismo z 15.12.2017 r. k 18,

- pismo z 18.12.2017 r. k 19,

- dowód nadania k. 20.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niemal w całości uzasadnione.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów oraz przesłuchania stron. W zakresie dowodów z dokumentów to nikt ich nie kwestionował. Nie było żadnych powodów by odmówić wiary zeznaniom L. B., natomiast pozwany okazał się niewiarygodny.

W ocenie Sądu strony związane były umową sprzedaży i to było poza sporem. Także niespornie nie doszło do wydania towaru (pszenicy), Powódka wskazywał, że mimo wyznaczenia terminu odbioru, pozwany tego nie dotrzymał, natomiast pozwany twierdził że umowa wygasła, nie był nią związany a poza tym niemal do końca był gotów pszenicę powódce wydać.

Na czoło wysuwa się kwestia czy strony były związane umową. Umowa sprzedaży była zawarta w dniu 29 marca 2017 roku, określiła ona kiedy przedmiot umowy ma być wydany i w jakich warunkach oraz określiła ekwiwalent w postaci ceny, wskazując warunki płatności. Pozwany forsując swoje stanowisko odwołuje się do punktu 19 warunków dodatkowych zgodnie z którymi niniejsza Umowa zostaje zawarta na okres 6 miesięcy. Przy czym pozwany pomija że sformułowane do niego roszczenia ma swoje umocowanie w punkcie 6 umowy, zgodnie z którym sprzedający w okresie dostawy (wydania) określonym w umowie nie wyda całości lub części towaru, upływ tego czasu nie powoduje

wygaśnięcia umowy. Roszczenie jest związane z nie wydaniem pszenicy przez sprzedającego, zatem zastosowanie ma pkt 6 jako szczególne uregulowanie do punktu 19. Dodatkowo istnieją poważne przesłanki za całkowitym wyłączeniem punktu 19. Na kanwie wielu spraw gdzie powodem jest spółka (...), Sąd stwierdza, że zastosowany druk umowy jest drukiem standardowym. Żadna ze stron nie wskazywała aby umowa była formułowana tylko na potrzeby tego jednego kontraktu, wskazuje na to też adnotacja przy liczbie opadania, gdzie standardowe 275 s zastąpiono 250 s. Oznacza to że indywidualne warunki wprowadzone na formularz modyfikują wyjściową propozycję umowy. W zakresie realizacji umowy strony określiły to na wrzesień/października 2017 r., a więc po upływie okresu 6 miesięcy. Oznacza to że punkt 19 został istotny sposób zmodyfikowany zgodnym oświadczeniem stron w zakresie określenia terminu wydania zboża. Nie została zmodyfikowana natomiast procedura związana z niedotrzymaniem umowy przez którąkolwiek ze stron. Zwłoki kupującego dotyczy punkt 8: gdy Kupujący jest w zwłoce z wykonywaniem umowy w stosunku do terminów wskazanych w umowie, wówczas Sprzedający jest zobowiązany wyznaczyć Kupującemu w formie pisemnej dodatkowy termin na realizację umowy w ilości co najmniej 14 dni od daty pisemnego poinformowania Kupującego i dopiero po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Sprzedający nie będzie zobowiązany do wydania Kupującemu towaru. Zwłoka Kupującego do dnia upływu dodatkowego wyznaczonego przez Sprzedającego terminu wykonania umowy, nie stanowi nienależytego wykonania umowy przez Kupującego. Wskazany tryb procedury związanej ze zgłaszaną przez pozwanego zwłoką powódki nie został przez niego uruchomiony, a to ta procedura wskazuje kiedy pozwany nie będzie zobowiązany do wydania zboża. Nie ma on racji twierdząc zatem, że zobowiązanie wygasło.

W zakresie zapłaty jasno określone zostało że następuje ona po wydaniu towaru i żądanie przedpłaty było całkowicie nieuzasadnione. Zważywszy też na materiał złożony do wniosku o udzielenie zabezpieczenia, z którego wynika że w stosunku do pozwanego toczą się sprawy egzekucyjne, wiarygodne są zeznania L. B., że płatność za rzepak została zajęta przez komornika i powódka nie ponosi żadnej odpowiedzialności za „kłopoty z uzyskaniem płatności”. Przeciwnie w ocenie Sądu to wskazuje, że tylko i wyłącznie pozwany jest odpowiedzialny za nie wydanie pszenicy, ponieważ uzależniał wydanie towaru od przedpłaty, której nie dostał. Jest też przy tym niewiarygodny. W swoich zeznaniach wskazywał, że w momencie otrzymania pisma z dnia 28 listopada 2017 roku pszenicę jeszcze miał, z kolei w piśmie z dnia 15 grudnia 2017 roku wskazuje że poniósł „wymierne szkody związane z koniecznością sprzedaży towaru po cenie niższej”. To stanowisko jest też kompletnie nielogiczne, ponieważ przedstawiany jest obraz gdzie powódka żąda wydania towaru, powód twierdzi że towar ma, kilka dni później twierdzi że go sprzedał po cenie niższej niż oferowała powódka, mimo że powódka chciała jego wydania a cena – wyższa – była określona w umowie. Te twierdzenia są niewiarygodne. Wskazuje to też, że pozwany miał świadomość że komornik może po raz kolejny zająć jego wierzytelność, i mógł sprzedać pszenicę osobie trzeciej, nawet za niższą cenę, tylko po to aby uniknąć zajęcia komorniczego. Jakąkolwiek wersję przyjąć tylko pozwany jest odpowiedzialny za ten stan rzeczy.

Wreszcie zauważyć należy, że powódka pismem z dnia 28 listopada 2017 r. wezwała pozwanego do wydania towaru, określiła przy tym termin do potwierdzenia gotowości wydania, czego pozwany nie uczynił (ciężar dowodu wykazania tej okoliczności obciąża pozwanego). Takie postępowanie jest to niezrozumiałe w przypadku awizowanej przez niego gotowości wydania towaru i okoliczności jakoby zboże miał jeszcze mieć. Dodatkowo z pisma jego pełnomocnika z dnia 15 grudnia 2017 r. wynika że cena oferowana przez powódkę była atrakcyjna (bo przecież miał to zboże sprzedać innej osobie taniej). Wszystko to wskazuje, że pozwany jest niewiarygodny oraz że przedstawia i powódce i sądowi to co akurat jest mu wygodne. Brak wysłania samochodów w dniu 18 grudnia 2017 r. bez uprzedniego potwierdzenia przez pozwanego terminu wydania zboża w ocenie Sądu jest zrozumiałe, ponieważ jest oczywistym że generuje to znaczne koszty.

Konkludując zawarta umowa jest ważna i obowiązuje strony, pozwany jej nie wykonał, stąd była podstawa do naliczenia kary umownej, której możliwość wprowadzenia do umowy określa art. 484 § 1 k.c..

Ilość zboża określona w umowie to 50 ton, dlatego nie jest zrozumiałe naliczenie kary umownej biorąc podstawę 52,5 tony. Faktycznie w umowie określono dozwoloną różnicę +/- 5%, ale zdaniem Sądu wynika to z obiektywnej okoliczności trudności z odmierzaniem na samochody dokładnie 50 ton. Dodatkowo zboże ma z założenia określoną w umowie maksymalną zawartość wilgoci (14,5%), a spadek tego parametru powoduje spadek masy tej samej ilości

zboża. Zdaniem Sądu ta dozwolona różnica nie powoduje, że przedmiotem sprzedaży jest 47,5 albo 52,5 tony. 50 ton zboża przy cenie 670 zł netto za tonę daje 35175 zł brutto. 20% tej kwoty to 7035 zł i taką kwotę zasądzono w punkcie I.

Odsetki zasądzono na podstawie art. 481 § 1 k.c. W przypadku kary umownej płatna jest ona na wezwanie, a te otrzymał pozwany w dniu 18 grudnia 2017 roku, gdzie termin zapłaty określono na 20 grudnia 2017 r. Dlatego uzasadnione było żądanie zapłaty odsetek od dnia wytoczenia powództwa, czyli od dnia 30 stycznia 2018 roku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania zawarte w pkt. III oparte jest o treść art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c. Powódka wygrała proces niemal w całości, stąd przysługuje jej zwrot całości poniesionych kosztów. Na zasądzoną kwotę składa się 370 zł płaty od pozwu, 1800 zł wynagrodzenia pełnomocnika wg stawki minimalnej (na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 z 2015 r.)) oraz 17 zł jako zwrot opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)